

नागपूर पशुवैद्यक महाविद्यालय, नागपूर
महाराष्ट्र पशु व मत्स्य विज्ञान विद्यापीठ, नागपूर

“महिला आर्थिक विकास महामंडळ पुरस्कृत “महाराष्ट्रातील शेळी व कुक्कुटपालन क्षेत्रातील पशुसखी व लिड महीलांच्या सक्षमीकरणातून महीला बचत गटाचे सबलीकरण” प्रकल्पा अंतर्गत शेळीपालन प्रशिक्षण कार्यक्रम”

प्रा. डॉ. आ. पा. सोमकुवर, एम. व्ही. एस. सी., पी एचडी जा.क्रं नापवैम/पपविशि/माविम प्रकल्प— शेळी प्रशिक्षण/सहयोगी अधिष्ठाता /२०२३ दिनांक : १०८/२०२३

आदेश

उपरोक्त प्रकल्पा अंतर्गत माहे ऑगस्ट – सप्टेंबर २०२३ मध्ये पशुसखीकरीता “शेळीपालन प्रशिक्षण कार्यक्रम” पशुविज्ञान व पशुसंवर्धन विस्तार शिक्षण विभाग, नागपूर पशुवैद्यक महाविद्यालय, नागपूर या ठिकाणी आयोजित केला आहे. सदर प्रशिक्षणामध्ये महिला आर्थिक विकास महामंडळ, जि. चंद्रपुर येथील महीलांचा सहभाग असेल. सदर प्रशिक्षण ३१ ऑगस्ट ते ९ सप्टेंबर २०२३ या कालावधीत यशस्वीरित्या राबिण्यासाठी, खालील प्रमाणे अध्यापन वेळापत्रकातील विषयतज्ञांनी त्यांच्या नांवासमोर नमुद केलेल्या विषयावर मराठी मध्ये Power Point Presentation तयार करून प्रशिक्षणादरम्यान व्याख्यान देऊन प्रशिक्षणाध्याना मार्गदर्शन करावे.

अध्यापन वेळापत्रक

(३१ ऑगस्ट ते ९ सप्टेंबर २०२३)

अ.क्र	वेळ	विषय	विषयतज्ञ	शेरा
पहिला दिवस: (३१ ऑगस्ट २०२३)				
	१०.०० ते ११.३०	उद्घाटन		
१	११.४५ ते १३.१५	पशुसंवर्धनात पशुसखींचा सहभाग व अपेक्षित क्षमता	प्रा. आरजु सोमकुवर, सहयोगी अधिष्ठाता नागपूर पशुवैद्यक महाविद्यालय, नागपूर	बौद्धिक
२	१४.१५ ते १५.४५	ग्रामीण अर्थव्यवस्थेत शेळीपालनाचे महत्व	डॉ. विजय बसुनाथे, सहाय्यक प्राध्यापक व प्रशिक्षण समन्वयक पपविशि विभाग	बौद्धिक
३	१६.०० ते १७.३०	शेळ्यांच्या महत्त्वाच्या देशी व विदेशी प्रजाती	डॉ. क्रांती खारकर, सहाय्यक प्राध्यापक, पशु अनुवंशिकी व पैदास विभाग	बौद्धिक
दुसरा दिवस: (१ सप्टेंबर २०२३)				
१	१०.०० ते ११.३०	शेळ्यातील पैदास पध्दती, शेळ्यांची व बोकडांची पैदाशीसाठी निवड	डॉ. दीपक काळे, सहाय्यक प्राध्यापक, पशु अनुवंशिकी व पैदास विभाग	प्रात्यक्षिक
२	११.४५ ते १३.१५	शेळी संगोपनाच्या विविध पध्दती व गोठा व्यवस्थापन	डॉ. जीवन चहादे, प्राध्यापक, पशुधन उत्पादन व व्यवस्थापन विभाग	बौद्धिक

३	१४.१५ ते १५.४५	शेळ्यांसाठी आहार:पोषण घटकांची गरज	बाहयस्त तज्ञ	बौध्दीक
४	१६.०० ते १७.३०	घरच्या घरी खुराक तयार करणे, निकृष्ट चारा प्रक्रिया तंत्रज्ञान	डॉ. अतुल ढोक, सहाय्यक प्राध्यापक, पशुपोषण व आहारशास्त्र विभाग	प्रात्यक्षिक
तिसरा दिवस: (२ सप्टेंबर २०२३)				
१	१०.०० ते ११.३०	चारा उत्पादन	डॉ. शितल चोपडे, सहाय्यक प्राध्यापक, पशुपोषण व आहारशास्त्र विभाग	बौध्दीक
२	११.४५ ते १३.१५	करडांची निगा, करडातील मरतुकीची कारणे व उपाय	डॉ. भूषण खटी, सहाय्यक प्राध्यापक, पशुधन उत्पादन व व्यवस्थापन विभाग	बौध्दीक
३	१४.१५ - १५.४५	शेळ्यांना ओळख चिन्ह देणे, बोकडाचे खच्चीकरण, वजन घेणे, वय ओळखणे	डॉ. गिरीधर शेंडे, सहाय्यक प्राध्यापक, पशुधन उत्पादन व व्यवस्थापन विभाग	प्रात्यक्षिक
४	१६.०० ते १७.३०	मुर्घास तयार करणे	डॉ. महेश जावळे, सहाय्यक प्राध्यापक, पशुपोषण व आहारशास्त्र विभाग	प्रात्यक्षिक
चौथा दिवस: (३ सप्टेंबर २०२३)				
१	१०.०० ते ११.३०	दुधाळ व गाभण शेळ्यांची निगा, बोकडाची निगा	डॉ. गजानन अंभोरे, विषयतज्ञ (पशुपैदास प्रक्षेत्र) नापवैम नागपूर	बौध्दीक
२	११.४५ - १३.१५	शेळ्यातील बाहयपरजिवी व त्यांचे नियंत्रण	डॉ. सुनिल कोलते, प्राध्यापक पशु परोपजीवीशास्त्र विभाग	बौध्दीक
३	१४.१५ ते १५.४५	शेळ्यातील आंतरपरजिवी व त्यांचे नियंत्रण	डॉ. प्रतिभा जुमडे, सहाय्यक प्राध्यापक पशु परोपजीवीशास्त्र विभाग	बौध्दीक
४	१६.०० ते १७.३०	बाहयपरजिवी नियंत्रणासाठी अंगावर फवारणी करणे /अंघोळ घालणे	डॉ. सुरेश जाधव, सहाय्यक प्राध्यापक पशु परोपजीवीशास्त्र विभाग	प्रात्यक्षिक
पाचवा दिवस: (४ सप्टेंबर २०२३)				
१	१०.०० ते ११.३०	शेळ्यांना होणारे जिवाणूजन्य व प्रणिजन्य रोग व प्रतिबंधक उपाय	डॉ. शुभांगी वारके, सहाय्यक प्राध्यापक सुक्ष्मजीवशास्त्र विभाग	बौध्दीक
२	११.४५ ते १३.१५	शेळ्यांना होणारे विषाणूजन्य बुरशीजन्य रोग व प्रतिबंधक उपाय	डॉ. प्रभाकर टेंभुर्णे, सहाय्यक प्राध्यापक सुक्ष्मजीवशास्त्र विभाग	बौध्दीक
३	१४.१५ ते १५.४५	शेळ्यातील जंतनाशक व औषधी पाजणे	डॉ. प्रिया गावंडे, सहाय्यक प्राध्यापक पशु परोपजीवीशास्त्र विभाग	प्रात्यक्षिक
४	१६.०० ते १७.३०	यशस्वी महिला शेळीपालकाची यशोगाथा १	डॉ. वैशाली बांठीया, सहाय्यक प्राध्यापक पपविविशि विभाग	प्रात्यक्षिक

सहावा दिवस: (५ सप्टेंबर २०२३)				
१	१०.०० ते ११.३०	शेळ्यांना होणारे सर्वसामान्य रोग (पोटफुगी, हगवण, अपचन, रक्तक्षय) व प्रथमोचार	डॉ. विनोद धुत, प्राध्यापक भिषकशास्त्र विभाग	बौद्धिक
२	११.४५ ते १३.१५	शेळ्यांना होणारे त्वचेचे रोग व प्रथमोचार	डॉ. गौतम भोजने, सहाय्यक प्राध्यापक भिषकशास्त्र विभाग	बौद्धिक
३	१४.१५ ते १५.४५	निरोगी व रोगी शेळी ओळखणे (शवास, नाडी, ताप, मुत्र व मल तपासणे)	डॉ. गौरी फिस्के, चिकित्सालय निबंधक, शैक्षणिक पशुचिकित्सालय संकुल	प्रात्यक्षिक
४	१६.०० ते १७.३०	शेळ्यातील लसीकरण (वेळापत्रक, वाहतुक व साठवणूक)	डॉ. चेतक पंचभाई, सहाय्यक प्राध्यापक भिषकशास्त्र विभाग	प्रात्यक्षिक
सातवा दिवस: (प्रक्षेत्र भेट) (६ सप्टेंबर २०२३)				
१	१०.०० ते ११.३०	शेळ्यांचा गोठा : गोठयासाठी जागेची निवड, प्रकार, रचना	डॉ. अर्जुन कोडापे, उपसंचालक संशोधन (पशु पैदास प्रक्षेत्र) नापवैम नागपूर	प्रात्यक्षिक
२	११.४५ ते १३.१५	चारा उत्पादन प्रक्षेत्रास भेट	बाहयस्त तज्ञ पशुसंवर्धन विभाग, नागपूर	प्रात्यक्षिक
३	१४.१५ ते १५.४५	चला वाचणालयात (कृषि सदरे, दिनदर्शिक, संकेत स्थळ टोल फि क्रं, प्रकाशीत पुस्तके, राष्ट्रीय संस्था, प्रकाशित यशोगाथा)	प्रा. सुनिल गावडे, विद्यपीठ ग्रंथपाल मपमविवि नागपूर	प्रात्यक्षिक
४	१६.०० ते १७.३०	यशस्वी महिला शेळीपालकाची यशोगाथा २	डॉ. विजय बसुनाथे, सहाय्यक प्राध्यापक व प्रशिक्षण समन्वयक पपविवि विभाग	प्रात्यक्षिक
आठवा दिवस: (७ सप्टेंबर २०२३)				
१	१०.०० ते ११.३०	शेळ्यांना होणारे चयापचयाचे आजार, क्षार, जिवनसत्वांच्या कमतरता व त्यावरील प्रतिबंधक उपाय	डॉ. राजेंद्र घाडगे, सहाय्यक प्राध्यापक भिषकशास्त्र विभाग	बौद्धिक
२	११.४५ ते १३.१५	शेळ्यात होणाऱ्या वनस्पतीजन्य विषबाधा व प्रतिबंधक उपाय	डॉ. राजेश लिमसे, सहाय्यक प्राध्यापक औषधीशास्त्र विभाग	बौद्धिक
३	१४.१५ ते १५.४५	शेळ्यात होणाऱ्या किटकनाशक व इतर विषबाधा व प्रतिबंधक उपाय	डॉ. अल्का सावरकर, सहाय्यक प्राध्यापक औषधीशास्त्र विभाग	बौद्धिक
४	१६.०० ते १७.३०	वनस्पतीजन्य औषधी व त्यांचे उपयोग	डॉ. सोनल दुबे सहाय्यक प्राध्यापक औषधीशास्त्र विभाग	प्रात्यक्षिक
नऊवा दिवस: (८ सप्टेंबर २०२३)				
१	१०.०० ते ११.३०	शेळ्यातील प्रजनन विषयक समस्या व प्रथमोपचार	डॉ. दिलीपसिंग रघुवंशी, प्राध्यापक, पशु प्रजनन व प्रसुतीशास्त्र विभाग	बौद्धिक
२	११.४५ ते १३.१५	शेळ्यांचा विमा	डॉ. विजय बसुनाथे, सहाय्यक प्राध्यापक पपविवि विभाग	बौद्धिक

३	१४.१५ ते १५.४५	शेळ्यातील जखमा, रक्तस्राव, हाड मोडणे, इजा होणे व त्यावरील प्रथमोचार	डॉ. संदीप आखरे, प्राध्यापक, शल्य चिकित्साशास्त्र विभाग	प्रात्यक्षिक
४	१६.०० ते १७.३०	मलम, पेस्ट, पातळ औषधी तयार करणे	डॉ. स्वाती उमप, सहाय्यक प्राध्यापक औषधीशास्त्र विभाग	प्रात्यक्षिक
दहावा दिवस: (९ सप्टेंबर २०२३)				
१	१०.०० ते ११.३०	शेळी विषयक शासकीय योजना	बाहयस्त तज्ञ पशुसंवर्धन विभाग	बौद्धिक
२	११.४५ — १३.१५	शेळीपालनाचे अर्थशास्त्र, प्रकल्प अहवाल तयार करणे	नाबार्ड	बौद्धिक
३	१४.१५ ते १५.४५	प्रशिक्षणाचे मुल्यमापन	डॉ. विजय बसुनाथे, सहाय्यक प्राध्यापक व प्रशिक्षण समन्वयक पपविविशि विभाग	
४	१६.०० — १७.३०	समारोप		

सहयोगी अधिष्ठाता
नागपूर पशुवैद्यक महाविद्यालय,
नागपूर

प्रतिलिपी माहितीस्तव: मा. संचालक, विस्तार व शिक्षण व प्रकल्प प्रमुख मपमविवि नागपूर यांना माहितीस्तव सादर

प्रतिलिपी : १.वरिलप्रमाणे सर्व विषयतज्ञ, नागपूर पशुवैद्यक महाविद्यालय, नागपूर
२.डॉ. विजय बसुनाथे, प्रकल्प सह—समन्वयक, पपविविशि विभाग नागपूर पशुवैद्यक महाविद्यालय, नागपूर.